Lietas arhīva Nr. C-5309-19/42
ECLI:LV:RVPT:2019:1031.C30530919.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2019. gada 31. oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
tiesnese Baiba Ozoliņa
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA "/Nosaukums A/" vienkāršotās procedūras prasībā par naudas piedziņu pret /pers. A/.

Aprakstošā daļa

[1] 2019. gada 11. martā SIA "/Nosaukums A/" (turpmāk – prasītāja) cēlusi vienkāršotās procedūras prasību par naudas piedziņu pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētāja).

[1.1] Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 1., 1587., 1589., 1651. pantu, 1652.panta otrās daļas 3.punktu, 1662., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1763., 1765., 1770., 1773., 1775., 1779., 1793., 1801., 1828., 1838., 1934., 1943., 1946., 2021. pantu, lūdz tiesu:

1. piedzīt no atbildētājas prasītājas labā galveno parādu 2111,09 EUR, kas izriet no 2008. gada 28. marta Aizdevuma līguma Nr. 1121371304, parāda atgūšanas izdevumus 17 EUR, līgumiskos procentus par aizdevuma lietošanu no 2011. gada jūnija līdz 2018. gada 3. decembrim 2111,09 EUR un līgumsodu par procentu samaksas kavējumu no 2011. gada jūnija līdz 2018. gada 3. decembrim 211,11 EUR;
2. piedzīt no atbildētājas prasītājas labā tiesas izdevumus: valsts nodevu 412,65 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 EUR;
3. noteikt tiesības prasītāja par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus – 6 % gadā no galvenā parāda.

[1.2] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008. gada 28. martā starp atbildētāju un AS "/Nosaukums B/" (turpmāk – aizdevēja) noslēgts Aizdevuma līgums Nr. 1121371304 (turpmāk – Aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru atbildētājai izsniegts aizdevums 2134,31 EUR.

Aizdevums bija jāatmaksā līdz 2012. gada 1. aprīlim.

Par aizdevuma lietošanu atbildētājai bija jāmaksā 30,50 % gadā no Aizdevuma summas par visu faktisko aizdevuma izmantošanas laiku.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma papildus noteikumu 5.1. punktu atbildētājai jāmaksā līgumsods 10 % no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu.

[1.3] 2011. gada 2. jūnijā starp prasītāju un aizdevēju noslēgts Cesijas līgums, saskaņā ar kuru aizdevēja nodeva prasītājai prasījuma tiesības pret atbildētāju, ar tiesībām prasīt galveno parādu un visus blakus prasījumus, kas izriet no Aizdevuma līguma.

[1.4] Atbildētāja savas saistības nav izpildījusi pienācīgi, tāpēc prasītāja pieprasa no atbildētājas neatmaksāto aizdevuma summu 2111,09 EUR un parāda ārpustiesas atgūšanas izdevumus 17 EUR.

Atbildētājai ir pienākums samaksāt aizdevuma lietošanas procentus uz 2018. gada 3. decembri 2111,09 EUR.

Līgumsods par samaksas kavējumu uz 2018. gada 3. decembri ir 279,17 EUR. Prasītāja līgumsoda pieaugumu aprobežo 10 % apmērā no galvenā parāda un lūdz piedzīt 211,11 EUR.

[1.5] Atbildētājas saistībām, kas izriet no Aizdevuma līguma, nav iestājies noilgums, jo tā tecējums skaitāms no 2012. gada 1. aprīļa.

[2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, atbildētājai 2019. gada 2. aprīlī uz viņas deklarētās dzīvesvietas adresi nosūtīts paziņojums, kurā ietverts izraksts no Civilprocesa likuma 74. panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām, kopā ar prasības pieteikumu un paskaidrojuma veidlapu. Termiņš paskaidrojumu iesniegšanai noteikts līdz 2019. gada 3. maijam.

Atbildētājas rakstveida paskaidrojumi līdz sprieduma taisīšanai nav saņemti. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2019. gada 14. oktobrī uz prasītājas elektronisko adresi un atbildētājas deklarētās dzīvesvietas adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta 3. punktu, uzskatāms, ka pusēm tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Motīvu daļa

[3] Tiesa, iepazinusies ar prasības pieteikumu un pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, uzskata, ka prasība apmierināma daļēji.

[4] Lietas izskatīšanas gaitā noskaidrots, ka:

[4.1] 2008. gada 28. martā starp atbildētāju un aizdevēju noslēgts Aizdevuma līgums, saskaņā ar kuru atbildētājai izsniegts aizdevums 2134,31 EUR (10. lietas lapa).

Aizdevums bija jāatmaksā līdz 2012. gada 1. aprīlim.

Par aizdevuma lietošanu atbildētājai bija jāmaksā 30,50 % gadā no neatmaksātās aizdevuma summas.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma papildus noteikumu 5.1. punktu atbildētājai jāmaksā līgumsods 10 % no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu.

[4.2] 2011. gada 2. jūnijā starp prasītāju un aizdevēju noslēgts Cesijas līgums, saskaņā ar kuru aizdevēja nodeva UAB "/Nosaukums C/" filiālei Latvijā prasījuma tiesības pret atbildētāju, ar tiesībām prasīt galveno parādu un visus blakus prasījumus, kas izriet no Aizdevuma līguma (21.-22. lietas lapa).

UAB "/Nosaukums C/" filiāle Latvijā uzņēmums kā organizatoriski saimnieciska vienība mantiska ieguldījuma veidā 2014. gada 18. decembrī ieguldīta SIA "/Nosaukums B/" (23., 27., 28. lietas lapa). 2019. gada 5. februārī prasītājas firma mainīta no SIA "/Nosaukums B/" uz SIA "/Nosaukums A/".

[5] Civillikuma 1402. pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī

vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Tiesa konstatē, ka Aizdevuma līguma puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties, un šis līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu. Līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, jo notikusi vienošanās par līguma galvenajām sastāvdaļām, kā neapstrīdēts tas ir spēkā esošs un pusēm saistošs.

[6] Civillikuma 1793. panta 3. punktā noteikts, ka prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1798. pantu par cesijas priekšmetu var būt visādi prasījumi, vienalga, vai tie izriet no līguma, vai no neatļautas darbības, starp tiem arī tādi, kuriem vēl nav iestājies termiņš, kā arī nosacīti un pat nākami un nedroši.

Civillikuma 1801. pants noteic, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Saskaņā ar Civillikuma 1805. pantu cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Saskaņā ar Civillikuma 1806. panta pirmo daļu, cesionārs gan neiegūst ar cesiju vairāk un lielākas tiesības, nekā bijušas cedentam, bet pats prasījums pāriet uz viņu ar visām pie tā piederīgām un cesijas brīdī jau pastāvošām tiesībām, pat arī tad, ja tās būtu pamatotas uz personīgu labvēlību pret cedentu, ciktāl par tām nav tieši noteikts izņēmums no šā noteikuma.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības celt prasību pret atbildētāju par parāda un citu blakus prasījumu piedziņu, kas izriet no Aizdevuma līguma, tādā apmērā kāds tas bija uz Cesijas līguma noslēgšanas brīdi.

[7] Lietas izskatīšanas gaitā noskaidrots, ka atbildētāja nav atmaksājusi prasītājai aizdevumu 2111,09 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1934. pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tās pašas šķiras un labuma lietās.

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1943. pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Saskaņā ar Civillikuma 1828. pantu, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājam ir pienākums atmaksāt prasītājai neatmaksāto aizdevumu 2111,09 EUR.

[8] Saskaņā ar Aizdevuma līgumu par aizdevuma lietošanu atbildētājai bija jāmaksā procenti 30,50 % gadā no neatmaksātās aizdevuma summas.

Civillikuma 1753. pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Uz Cesijas līguma noslēgšanas brīdi atbildētāja nebija samaksājusi aizdevējam aizdevuma lietošanas procentus 1448,91 EUR jeb 1018,30 LVL (22. lietas lapa).

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības saņemt no atbildētāja aizdevuma lietošanas procentus par laiku līdz 2011. gada 2. jūnijam 1448,91 EUR.

[9] No lietas materiāliem redzams, ka uz 2011. gada 2. jūniju aizņēmējai bija tiesības saņemt no atbildētājas līgumsodu 279,17 EUR. Prasītāja lūgusi tiesu piedzīt no atbildētājas līgumsodu par laiku līdz 2011. gada 2. jūnijam 211,11 EUR, tas ir, samazinot to līdz 10 % no neatmaksātā pamatparāda summas.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma papildus noteikumu 5.1. punktu atbildētājai jāmaksā līgumsods 10 % no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu.

Likuma "Par atjaunotās Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 21. pantā noteikts, ka līgumiem, kuri noslēgti līdz 2013. gada 31. decembrim un kuros ietverts pienākums maksāt līgumsodu, ja šo līgumu darbība turpinās pēc 2014. gada 1. janvāra un līdz 2014. gada 31. decembrim par tiem nav celta prasība tiesā, ar 2015. gada 1. janvāri ir piemērojami grozījumi Civillikuma 1716., 1717. un 1722. pantā par līgumsoda noteikumiem un grozījumi Civillikuma 1843. pantā par parāda samaksas kārtību.

No minētā izriet, ka šajā strīda piemērojami Civillikuma 1716., 1717. un 1720. panti redakcijā, kādā bija spēkā uz Aizdevuma līguma izbeigšanas brīdi 2009. gada 30. decembri.

Civillikuma 1716. pantā noteikts, ka līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1717. pantu līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt nevien naudā, bet arī citās vērtībās (pirmā daļa). Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas (otrā daļa).

Civillikuma 1720. pantā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu: 1) ja tieši tā bijis norunāts; 2) ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar tiesu praksē vairākkārt apstiprināto judikatūru, tiesai jāpārbauda līgumsoda maksāšanas pienākuma pastāvēšana un līgumsoda apmērs Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (kā speciālo tiesību normu) kontekstā, neatkarīgi no tā, vai strīdā patērētājs uz šādiem apsvērumiem norāda, vai nenorāda. Latvijas Republikas Augstākā tiesa ir atzinusi, ka tiesām, izskatot pret patērētajiem celtās prasības par līgumsoda piedziņu, ir jāņem vērā parādnieka kā patērētāja īpašais statuss un tiesību aktos ietvertais tiesību aizsardzības regulējums (*sk., piem., Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015. gada 16. oktobra spriedums lietā Nr. C32246711; arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2011. gada 31. augusta spriedums lietā Nr. SKC-221/2011*).

Izvērtējot Aizdevuma līguma 5.1. punktu, uz 2011. gada 2. jūniju aprēķinātā līgumsoda apmēru un līgumsoda apmēru, kuru lūdz piedzīt prasītāja, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības saņemt no atbildētāja līgumsodu par laiku līdz 2011. gada 2. jūnijam, tas ir, par laiku līdz Cesijas līguma noslēgšanai, jo atbildētāja bija pielaidusi saistību nokavējumu. Tāpat tiesa atzīst, ka šāds līgumsoda apmērs - 211,11 EUR – ir taisnīgs un samērīgs, jo nepārsniedz 10 % no galvenā parāda.

[10] Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6. panta pirmo un trešo daļu un Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumu Nr. 61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2. punktu prasītājai ir tiesības saņemt no atbildētājas parāda atgūšanas izdevumus 17 EUR.

[11] Civillikuma 1838. panta noteikts, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētāja piedzenamās summas apmēru un aprēķinu nav apstrīdējusi, pierādījumus par savu saistību izpildi tiesai nav iesniegusi.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītājas labā piedzenams galvenais parāds – neatmaksātais aizdevums – 2111,09 EUR, kas izriet no 2008. gada 28. marta Aizdevuma līguma Nr. 1121371304, parāda atgūšanas izdevumi 17 EUR, procenti par aizdevuma lietošanu līdz 2011. gada 2. jūnijam 1448,91 EUR un līgumsods līdz 2011. gada 2. jūnijam 211,11 EUR, kopā 3788,11 EUR.

Ņemot vērā to, ka saskaņā ar Civillikuma 1806. pantu prasītājs kā cesionārs neiegūst vairāk kā cedentam pienācās, prasība daļā par lietošanas procentu no 2011. gada 3. jūnija līdz 2018. gada 3. decembrim 662,18 EUR piedziņu ir noraidāma.

[12] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 33. pantu, 39. panta pirmās daļas 5. punktu, 41. panta pirmo daļu, no atbildētājas prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi 354,06 EUR, tas ir, proporcionāli apmierinātajam prasījumu apmēram.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta nosacījumiem prasītājai atzīstamas tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus no neatmaksātā aizdevuma summas. Procentu apmērs nosakāms saskaņā ar Civillikuma 1765. pantu – seši procenti no simta gadā.

[14] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, tiesa uzskata, ka sprieduma labprātīgai izpildei nosakāms termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41., 93., 97., 193., 195., 204.[1], 250.[25] pantu un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/ SIA "/Nosaukums A/" labā neatmaksāto aizdevumu 2111,09 EUR, kas izriet no 2008. gada 28. marta Aizdevuma līguma Nr. 1121371304, parāda atgūšanas izdevumus 17 EUR, procentus par aizdevuma lietošanu līdz 2011. gada 2. jūnijam 1448,91 EUR, līgumsodu līdz 2011. gada 2.jūnijam 211,11 EUR un tiesas izdevumus 354,06 EUR, kopā 4142,17 EUR (četri tūkstoši viens simts četrdesmit divi *euro* 17 centi).

Noteikt SIA "/Nosaukums A/" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus 6 % (sešu procentu) apmērā gadā no nesamaksātās pamatparāda summas 2111,09 EUR (divi tūkstoši viens simts vienpadsmit *euro* 09 centi).

Samaksa SIA "/Nosaukums A/", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, AS "Swedbank" kontā Nr. /konta numurs/.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saīsinātais spriedums sastādīts 2019. gada 31. oktobrī.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Sprieduma sastādīšanas lūgumu var iesniegt rakstiski 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma sastādīšanas datuma. Sprieduma sastādīšanas lūguma gadījumā sprieduma noraksts būs pieejams tiesas kancelejā 2019. gada 29. novembrī.

Spriedumu, kas tiks sastādīts atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantam, lietas dalībnieki var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā Jēzusbaznīcas ielā 6, Rīgā, LV-1050.

Tiesnese Baiba Ozoliņa